

Psalm 118:10-12 – Om welke handeling gaat het hier?

De grondtekst en transliteratie van Psalm 118:10-12 is als volgt:

kól-goojím s.vaavóenie	alle natiën hebben mij omsloten
b.SJéem j.howáah kié amielám	in naam van Jehovah dat ik hen afweer
sabóenie gám-s.vaavóenie	zij hebben mij omringd ook hebben zij mij omsloten
b.SJéem j.howáah kié amielám	in naam van Jehovah dat ik hen afweer
sabóenie chi.d.voeriém	zij hebben mij omringd als bijen
do."achóe k.éeSJ qooTSiém	zij werden uitgeblust als vuur van doorn(struik)en
b.SJéem j.howáah kié amielám	in naam Jehovah dat ik hen xxx

In deze passage komt drie maal de slotzin voor **b.SJéem j.howáah kié amielám**, in de vertaling ‘Tot lof van God – het Boek dr Psalmen’ vertaald met ‘het was in naam van Jehovah dat ik ze afsloeg’. De laatste twee woorden, **kié amielám**, worden nogal verschillend vertaald:

Statenvertaling:	‘... dat ik hen verhouwen heb.’
Van der Palmvertaling:	‘... dat ik ze in stukken hieuw.’
NBG:	‘... heb ik ze neergehouwen.’
NW:	‘... dat ik ze bleef afweren.’
Herziene NW (2017):	‘... weerde ik ze af.’
Gerhardt/van der Zeyde:	‘... sloeg ik toe.’
Willibrordvertaling (1996):	‘... ik heb hen afgeweerd.’
Naardense Bijbel:	‘... sneed ik door hen heen.’
NBV:	‘... ik weerstond ze.’
Soncino – The Psalms:	‘... I will cut them off.’
A.C. Feuer - Tehillim:	‘... I cut them down.’
TLVG:	‘... dat ik ze afsloeg.’

Het eerst woordje, **kié**, wordt algemeen weergegeven met ‘dat’, of het wordt weggelaten. In ieder geval is het vervolg gerelateerd aan de inleidende zinnen in resp. de verzen 10, 11 en 12. Daarbij gaat het om vijandige natiën die het volk, hier beschreven als 1e persoon enkelvoud, hebben omsloten en omringd.

Het tweede woord, **amielám**, is problematischer. Het is de 1^e persoon enkelvoud, onvoltooide tijd, oorzakelijke vorm van de werkwoordstam **m-w-l**; het is voorzien van de suffix derde persoon meervoud, hetgeen slaat op de vijanden, c.q. de bijen. De gewone, actieve vorm heeft de betekenis ‘besnijden’, de passieve vorm ‘besneden worden’. Strikt genomen zou de oorzakelijke vorm dan ‘doen besnijden’ moeten zijn. Dat is in de gegeven context een onmogelijkheid.

Niettemin noemen Brown, Driver & Briggs in *A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament* onder verwijzing naar deze Psalmtekst deze mogelijkheid wel: “... *I will make them to be circum sized* (enemies, by force of arms ...)”. Toch citeren zij ook anderen, die een andere werkwoordstam veronderstellen, **m-l-l** (‘wrijven, schrapen’), en vertalen met ‘cut to pieces, mow, annihilate’.

De meeste andere bronnen houden wel de werkwoordstam **m-w-l** aan, maar veronderstellen een tweede betekenis, zoals

- Koehler & Baumgartner, *Lexicon in Veteris Testamenti Libros*, (d/e):
“abwehren / keep off”
- Lisowsky, *Konkordanz zum Hebräischen Alten Testament*, (d/e/l):
“abwehren / keep off / artere”.

Het probleem bij deze ‘oplossingen’ is dat het causatieve karakter van het woord verdwenen is, hetgeen men juist heeft te verwachten. Vermoedelijk is het niet anders. Een bijkomende moeilijkheid is dat deze drie identieke versdelen de enige plaats zijn waar het woord voorkomt.

Het verweer, het tweede woordje, **amielám**, is in de naam van Jehovah. Die vijanden worden ook vergeleken met bijen, dus het verweer wordt vergeleken met hoe men zich tegen een zwerm bijen verweert. De vertalingen die ‘afsnijden’ vertalen, lijken mij daarom minder passend. De afweer van bijen wordt als parallel ook vergeleken met de manier waarop brandende doornen worden gedooft. Het gebruikte werkwoord (de stam **d-a“-ch**) betekent ‘doven/blussen’; het komt oa. voor in Job 18:5,6; 22:17, Spr. 13:9; 20:20, 24:20 en heeft dan doorgaans betrekking op lampen die worden gedooft/geblust; dat doven is nooit de ‘natte methode’. Het uitslaan van zulk een vuur is dan een voor de hand liggend beeld; dat heb ik vertaald met ‘neergeslagen’. Op grond daarvan heb ik **amielám** vertaald met ‘ik sloeg ze af’. ‘Afslaan’ lijkt me in het geheel passender dan ‘afweren’, zeker gezien de vergelijking met het doven van brandende doornen.

Gezien de Psalm als geheel moet de passage in vers 10-12 een terugblik zijn op hetgeen de psalmist te verduren heeft gehad. Al is het niet triomfantelijk van toon, het is een danklied voor de redding die Jehovah heeft verschaft. De handeling ligt dus in de verleden tijd. Het werkwoord staat in de onvoltooide tijd; het ligt voor de hand om dan te vertalen met de onvoltooid verleden tijd. Het resultaat is daarom als volgt:

Alle natiën hadden mij omsloten,
het was in naam van Jehovah dat ik ze afsloeg.
Ze hadden mij omcirkeld, mij zelfs omsloten,
het was in naam van Jehovah dat ik ze afsloeg.
Ze hadden mij omcirkeld als waren het bijen,
als brandende doornen zijn ze neergeslagen,
het was in naam van Jehovah dat ik ze afsloeg.

Laatst bijgewerkt: 29 mei 2019

